

tem eiusdem conclusionis: Maria concepta fuit cum debito gloriae; Ergo gloria fuit illi debita semper; nam quod debetur alicui, semper, & ubique debetur; sed eo ipso habuit incessanter visionem beatificam, quod est falsum: Ergo non fuit concepta cum debito gloriae. Nego pri-mam consequentiam, cuius probationem distinguo, semper, & ubique debetur, si deberi semper opponatur conditioni subiecti, nego, si non opponatur, emitto. Etenim cum conditio-ni Viatoris pure talis repugnet visio beatifica incessanter habita, nam alias esset comprehen-sor; inde est, quod si alicui Viatori, ut Ma-ria debeatur visio, nequit deberi pro omni ins-tanti, alioqui esset contra conditionem illius. Ad alia argumenta, vide

SECTIO TERTIA.

An in Maria a primo Conceptionis instanti fuerit peccati fomes extintus?

Præmitto primo, quod fomes peccati est ipse appetitus sensitivus quatenus in bonum sensibile rationi contrarium inclinat, vel ante imperium rationis omnē advertentiā præveniendo, vel contra ipsum rationis imperium: & talis appetitus vocatur concupiscentia, de qua Trident. sess. 3. Can. 5. inquit. Manere autem in baptiza-

baptizatis concupiscentiam, vel fomitem, hac sancta Synodus fatetur, & sentit; nam licet per baptismum omnino deleatur peccatum originale, non ramen eius effectus, qui est dictus fomes. Atque hic fomes ita vocatur, quia concipit, & nutrit malum ante omnem advertentiam rationis, & contra eius præscriptum iuxta illud Pauli, quod nolo malum, hoc ago: ad modum quo fomes con-cipit, & nutrit ignem.

Præmitto secundo: Quod fomes, & est in actu primo, & est in actu secundo: in actu primo est ipsa potentia sensitiva ad bonum sensibile rationi contrarium inclinans; in actu vero secun-do sunt actus talis potentie, & actualis inclina-tio ad malum. Atque hic fomes licet alicubi vo-cetur ab Augustino peccatum; tamen ut Trident. ait, non est peccatum proprius, sed ita dicitur quatenus ad peccatum inclinat. Tertio, quod tunc fomes dicitur ligari, quando appetitus im-peditur per aliquam Dei extrinsecam providen-tiam, ne actu feratur in bonum sensibile rationi oppositum: tunc vero dicitur extingui, cum impeditur, ne in actus rationi contrarios erum-pat, & per negationem concursus Dei ad tales actus, & per habitus virtutum infusos, atque intrinsecos. His positis.

Nostra conclusio est cum Exim. D. tom. 2. in 3. p. disp. 4. sect. 5. ex communi Patrum, ac Tholo-gorum sententia, ut ait P. Rip. de ente supernat. tom. 2. disp.

328.

Dissertatio. IV.

disp. 79. sect. 9. num. 13. Ab instanti Conceptionis fuit in Beata Virgine extinctus omnis fomes peccati, tam in actu primo, quam in actu secundo. Probatur conclusio à priori de somite in actu primo: tunc extinguitur, & non solum ligatur fomes in actu primo, cum subiectum habet attentionem perpetuam ad bonum, habitus virtutum infusos in gradu perfectissimo, & Deus illi semper consert auxilia prævisa efficacia, & gratiam copiosissimam; sed omnia hæc habuit Maria ab instanti suæ Conceptionis iuxta supradicta: Ergo in ea fuit extinctus fomes peccati.

Vlterius: Ab instanti Conceptionis fuit infusa corpori Virginis ea qualitas supernaturalis supra statuta influxiva in uisionem hypostatica, & proprie sanctificans corpus ipsius; atqui ea qualitas est omnino incompossibilis cum somite peccati: Ergo vi illius non fuit ab eo instanti in Virgine fomes. Probatur minor: Id, cui debetur omnis gratia possibilis puræ creaturæ, ac per consequens remotio omnis impedimenti ad tales gratiam, est incomponibile cum somite peccati, nam talis fomes cum ad peccatum inclinet, est talis gratia impedimentum; sed illi qualitati debetur omnis gratia possibilis puræ creaturæ, vt supra probavimus: Ergo ea qualitas, &c. Et sane si Maria somitem peccati habuisset, melioris conditionis fuissent in statu innocentia primi Parentes, quod dicendum non est,

sæcilio III.

329.

est, cum perfectius in Maria, quam in illis fuerit originalis iustitia. Probatur iam conclusio de somite in actu secundo: (licet probatione non ageat, nam vt bene ait P. Rod. hic q. 4. sect. 7. §. 3. nequit alibi in Virgine fomes in actu secundo sine ingenti temeritate contra sensum omnium Patrum) quoniam iuxta toties repetitam Anselmi sententiam, Maria debuit ea puritate nitere, qua major sub Deo nequit intelligi; atqui si habuisset somitem in actu secundo, seu motus concupiscentia, quæ incitat ad peccatum, maior puritas posset intelligi, scilicet ea, quam Adamus habuit in statu innocentia: Ergo non habuit talem somitem. Etenim quis negat, magnam secum trahere indecentiam, quod Purissima Dei genitrix tales concupiscentia motus fuerit experta?

Conclusioni deinde nostræ addendum iudico, quod P. Ioann. Marin de Incarn. tom. I. disp. 7. sect. 5. num. 49. Et alibi, piè arbitratur, Beatam Virginem habuisse somitem ad virtutem naturalē, seu ad bene moraliter naturaliter operandum. Quæ cogitatio, vt pote pia, mihi quidem placet; & studeri potest ex eo, quod B. Virgo fuerit perfectior, quam Adam ex meritis Xpi creata; id est, cum intellectu perfectiore, & perfectiore que voluntate, inclinatio ne, & promptitudine ad bonum, vt pote quæ creabat:

V.

330.

Dissertatio IV.

creabatur Domina, & reparatrix omnium, quæ Adam perdiderat; inde que videtur illi concedi absque temeritate posse fomes ad naturalem virtutem, cum maiora de ea prædicent Patres.

Verum contra conclusionem argues primo: inclinatio rei ad suum proprium obiectum est ipsa entitas, seu essentia rei; sed entitas, & essentia rei nequit impediri, licet actus secundus impediatur: ergo ea inclinatio nequit impediri; atqui fomes in actu primo, est inclinatio appetitus ad bonum sensibile rationi contrarium tamquam ad proprium obiectum: Ergo hic fomes nequit impediri, vel extingui; sed in B. Virgine fuit talis appetitus: Ergo, & fomes in actu primo. Præmitto primo ad solutionem, quod obiectum proprium appetitus sensitivi, est bonum quodlibet sensibile, & hoc saepe est rationi contrarium: At vero talis appetitus tunc solum habebit rationem, seu formalitatem somitis, quando possit ferri in illud bonum ante, vel contra rationis imperium; aet quando non possit ita ferri in illud; tunc non habebit formalitatem somitis.

Præmitto secundo, quod inclinatio in bonum sensibile secundum subsumptum, est essentia appetitus; at vero posse ferri in illud bonum ante, vel contra imperium rationis, non est eius essentia, sed vitium, & defectus ab originali descendens; indeque hoc impediri potest.

Nunc

331.

Sextio III.

331:

Nunc concessso toto sylogismo, distinguo proximam minorem subsumptam, fomes in actu primo est inclinatio appetitus in bonum sensibile, quando appetitus potest in illud ferri ante; vel contra imperium rationis, concedo, quando non ita, nego: & secundam etiam minorem, in B. Virgine fuit talis appetitus, qui posset ferri in bonum sensibile præveniendo imperium rationis, vel contra illud nego, inclinans ad bonum sensibile secundum se, concedo, & nego consequiam.

Argues secundo: Si per aliquid extinctus fuisset fomes in Virgine, maxime per gratiam actualem, & habitualem, per negationem concursus, & per habitus virtutum intrinsecos ita nostra probationem; sed omnia haec non possunt tollere inclinationem appetitus in bonum sensibile rationi contrarium, quod est ipsius obiectum: Ergo nec possunt extinguere somitem. Distinguo minorem, non possunt tollere inclinationem remotam, concedo; proximam, quatenus per aliquid intrinsecum impediatur appetitus, ne tendat in bonum sensibile ante, vel contra imperium rationis, nego. Vel aliter: non possunt tollere inclinationem, quatenus haec habet rationem somitis, nego, quatenus est prescisse inclinatio, concedo, & solutio patet ex dictis in argumento antecedenti.

Argues tertio: Nullum corpus in hac pro-

V 2

viden-

332.

Dissertatio IV.

videntia decuit donari gloria, & immortalitate ante corpus Xpti: Ergo pariter nec liberari a fomite ante Xpti corpus; sed corpus Xpti non fuit liberatum a fomite usque ad instantis Incarnationis, in quo primo extitit: Ergo corpus Virginis, vique ad illud instantis non fuit liberatum a fomite. Quod quidem ita accidisse videntur asserere Sancti Ciprian. Cirill. & Nazianz. Concesso antecedenti, nego consequentiam, & est disparitas, quia cum ante Xptum nemo fuerit Comprehensor, & gloria corporis, atque immortalitas ad statum Comprehensoris pertineat, nullum corpus ante corpus Xpti debuit glorificari.

At vero, cum liberatio a fomite non sit ita propria status comprehensoris, ut incommunicabilis sit Viatoris statui, bene potuit alicui corpori communicari ante corpus Xpti: Quod patet a paritate gratiae habitualis, quæ quia communicabilis est tam Comprehensoribus, quam Viatoriis, fuit pluribus hominibus concessa ante existentiam Xpti, licet ex eius meritis. Ad Patres respondeatur, illos non dicere, quod in instanti Incarnationis, & non antea fuit Maria libera a fomite, sed quod fuit libera a voluptate carnali, & auctu libidinis in Conceptione Xpti, atque in partu a sordibus puererij.

Argues quarto: Quidquid moritur, aut extinguitur, prius fuit; sed in Maria numquam fuit

Sectio III.

333.

fuit fomes: Ergo numquam fuit extintus. Distinguo minorem numquam fuit fomes secundum rationem appetitus, nego; secundum rationem propriam fomitis, concedo; inde fomes in Maria dicitur extintus, quia impeditus fuit appetitus, ne haberet formalitatem fomitis; fuit enim in Virgine potentia capax habendi fomitis formalitatem; impedita tamen est, illam habere. Si vero in tuo argumento persistas,

libenter do manus, cum hoc in

Virginis gloriam cedat.

SECTIO QUARTA.

De habitibus supernaturalibus, & scientia infusa concessis Virginis in instanti
Conceptionis.

Aliqua hic sunt apud Theologos certata, aliqua dubia: Et de utrisque seorsim agendum est. Primo igitur est certum, in primo Conceptionis instanti infusos fuisse Anima Virginis simul cum gratia habitus omnium virtutum, tam Theologali, quam moralium, nam tales habitus sunt passiones gratiae quæ est, quædam natura supernaturalis, & per eos voluntas ad bonum promovetur, & a malo retrahitur, hoc enim est proprium virtutum. Secundo etiā data ei fuisse septem dona Spiritus Sancti, quæ enumere

334.

Dissertatio IV.

enumerat: *Isaias cap. 11.* & sunt spiritus sapientiae, & intellectus, spiritus Consilij, & fortitudinis, spiritus scientiae, & pietatis, & spiritus timoris Domini. Ratio autem est, quia iam ex tunc Spiritus Sanctus erat Sponsus Mariæ, & dotare illam decebat suis donis, ac dotibus; ut sic illa posset facile ab eodem Spiritu moveri ad opera eximia.

Certum est tertio: Mariam in sua Conceptione habuisse iustitiam originalem, vt supra statuimus, extinctum in ea fuisse somitem peccati, vt sectione antecedenti probatum est, concessa que fuisse auxilia gratiæ efficacissima, & copiosissima; meruit enim iuxta supradicta de congruo totam gratiæ immensitatem, quam tunc habuit; ac per consequens ad tale meritum debuit præveniri, & adiuvari efficacissimis auxilijs, & in intensione correspondentibus gratiæ adeo immensa. Quarto certum est, habuisse perfectum usum rationis, nam illum habuere à primo suæ creationis instanti Angeli, & primi Parentes, ac proinde, & Maria; cum conveniens fuerit, vt in nullo momento cessaret à cognitione, & amore Dei.

Certum est quinto: Collatas fuisse in eo instanti Mariæ omnes gratias gratis datas (illas scilicet, quæ dantur ad aliorum utilitatèm, ad distinctionem gratiæ gratum facientis, quæ datur in bonum proprij subiecti, & quæ ad propriam cuiusque

HEI

Sectio IV.

335:

cuiusque sanctitatem, & salutem quoquomodo conductit, qualis est gratia iustificans, & etiam auxilians.) Sunt autem ex gratiæ discreto Spirituum, genera linguarum, gratia curationum, ac miraculorum, & alijs. Ratio vero est, quia nulla gratia data fuit unquam alicui creature, quæ non fuerit collata Mariæ; atqui dictæ gratiæ gratis concessæ fuerunt Apostolis, & alijs Sanctis: Ergo, & Mariæ, cum ea habeat Ius in omnia bona Dei. Atque hæc certa sunt apud Theologos, dubia vero sunt ista. Primo, an habuerit fidem omnی alia fide perfectiore? Secundo, an habuerit infusas omnes scientias naturales? Tertio, an habuerit scientiam supernaturalem per se infusam? Ad resolutionem.

Præmitto, quod (supposita ex logica definitione scientiæ, divisione que scientiarum, & artium) scientia per se infusa dicitur illa, quæ est intrinsece supernaturalis, seu supra omne subiecti debitum, & exigentiam, ideoque ex conceptu suo nequit naturaliter acquiri, sed petit à Deo infundi; talis que est scientia de entibus supernaturalibus: scientia vero per accidens infusa illa est, quæ licet naturaliter possit acquiri per actus demonstrativos, attamen à Deo sine talibus actibus infunditur; qualis fuit scientia aliquorum hominum, vt Adami. Quod si homini, qui nequit in statu coniunctionis Anima cum Corpore operari, nisi dependeniet à se nsi-

snois

sensibus, & phantasmatibus, infundatur à Deo scientia de rebus naturalibus sine tali dependentia, ea erit *per se* infusa, quia sic acquiri nequit. Si autem infundatur scientia, seu notitia evidens rerum naturalium cum dependentia à phantasmate, illa erit infusa *per accidens*, quia cum ea dependentia poterat acquiri. Demum scientia experimentalis, vt talis, infundi nequit, quia ex sua natura experientiam involvit, & experientia nequit infundi. Iam vero circa primā quæstionem dubitari non potest, quod Maria habuerit fidem supernaturalem infusam, nam ei *Luca* 1. dixit Elisabet, *Beata, que credidisti*, & *Aug. lib. de S. Virginit.* inquit. *Beatrix fuit Maria concipiendo Xptum fide, quam carne.* Ratio autem est, quia Maria fuit vere Viatrix, ac per consequens debuit habere lumen fidei proprium Viatorum, quod est fundamentum totius sanctitatis, & iustitiae. Hispositis sit.

Prima conclusio: Fides divina in B. Virgine inter eius virtutes fuit quodammodo perfectissima, ita vt in nullo Angelo, vel homine sine villa exceptione fuerit magis, aut & que perfecta. Probatur conclusio: omnes virtutes in Beata Virgine fuerunt adeo perfectæ, vt superaverint virtutes omnium Angelorum, & hominum, superata tamen sunt à virtutibus Xpi; at qui in Xpo, vt pote Comprehensore non fuit fides: Ergo fides Mariæ à nullo absque exceptione

tione superata fuit, ac per consequens ex hoc titulo fuit omnium perfectissima. Ideo enim à Patribus vocatur *Mater credentium, & fidei miraeulum.* Quod si Xptus inquit, se non invenisse tantam fidem in Israel, quantam in Centurione, hoc intelligendum est comparative ad illos, quibus Xptus prædicavit, non vero ad Mariam.

Secunda conclusio contra P. Rod. hic q. 4. sect. 6. §. 2. *suar. & alios cum Vega palæstra 11.* In Beata Virgine fuit scientia naturalis universalis *per se*, & *per accidens* infusa, qua cognovit omnia entia naturalia spiritualia, vel corporea, quæ sunt obiecta metaphysicæ, physicæ, poeticæ, & aliarum scientiarum, & artium. Probatur conclusio: Scientia, quæ fuit in Adamo, & Salomone, & est connaturalis Angelis, Animalibus que separatis, vt scilicet independenter à phantasmate obiecta cognoscant, non est deneganda Mariæ, cui ratione Maternitatis Dei debentur, & collata sunt omnia dona possibilia purae creaturæ; atqui ea scientia *per se*, & *per accidens* infusa fuit in dictis subiectis: Ergo in Beata Virgine, &c. Ut sic evaderet simillima Filio suo, qui eas scientias habuit.

Tertia conclusio: Cum sanctis Patribus Bernardino, Antonino, & alijs, quos hic citat, & sequitur P. Rodes §. 3. Ab initio Conceptionis fuit in Beata Virgine scientia supernaturalis *per se* infusa omnium mysteriorum

rum supernaturalium, quæ fide cœdimus. Probatur conclusio: Si non concedatur Mariæ ab instanti Conceptionis ea scientia, plura illi neganda sunt privilegia, quæ à Patribus conceduntur; sed hoc non est dicendum: Ergo concedenda est ea scientia. Probatur minor: Sine ea scientia non potuit Virgo ab eo instanti habere usum perfectū rationis, sublimissimā contemplationem ad Divina Mysteria, & applicationem perpetuam ad recte operandum; atqui à Patribus conceduntur Mariæ hæc omnia privilegia iuxta supra dicta: Ergo si non, &c.

Probatur maior: Usus perfectus rationis, perfectissima contemplatio, & applicatio assidua in Corpore infantis unius momenti pertinet necessario species, & habitus independentes à phantasmate, ut videtur certum; atqui in talibus speciebus, & habitibus consistit scientia supernaturalis per se infusa iuxta iam dicenda: Ergo sine ea scientia, &c. Neque talis scientia est incompatibilis cum fide, nam iuxta dicta in logica in eodem intellectu, & circa idem obiectum potest simul dari scientia, & fides. Neque item opponitur merito, Xptus enim Dominus habuit eam scientiam; & tamen meruit: Neque demum per eam tollitur, quod B. Virgo habuerit alias extraordianarias revelationes, quibus novo modo Mysteria cognosceret.

Iam vero circa obiectum, principia, & propria-

priates illius scientiæ infusæ. Scies primo: Quod Maria per scientiæ supernaturaliæ infusam cognovit omnia entia supernaturalia, etiam visionem beatificam, & unionem hypostaticam intuitive in se ipsis, nam hæc sunt propria obiecta scientiæ supernaturalis; per quam etiam potuit cognoscere modo supernaturali, sen cum independentia à phantasmate plura entia naturalia, licet non omnia; quia aliquorum cognitionem V. g. diei iudicij Deus sibi reservavit: cognovit etiam per eam scientiam unitatem, & Trinitatem Dei; non tamen intuitive, alioquin ea scientia esset visio beatifica, sed abstractive, nimirum cognoscendo visionem beatam, & unionem hypostaticam, in quibus, ut pote conexis cum Deo, ille cognoscitur.

Scies secundo: Quod principia scientiæ infusæ sunt quidam habitus supernaturales distincti à lumine gloriæ, & item species supernaturales infusæ. Ratio est, quia ad cognitionem obiectorum illius scientiæ debet adiuvari intellectus ex parte sui per habitum, qui est determinatus potentia; & ex parte obiecti per speciem vicariam, & representativam ipsius, suppletorem que eius absentiam. Atque talis habitus debet distinguiri à lumine gloriæ, nam hoc elevat intellectum ad visionem beatificam; quod non est in unus scientiæ infusæ supernaturalis. Neque quando existit aliquod futurum, quod prius

prius representabatur ab specie, quam existet, mutatur species, quia hæc illud representabat existens pro sua differentia temporis.

Scies tertio: Quod prima proprietas talis scientiæ actualis, seu actuū illius, est supernaturalitas entitativa, nam versantur circa obiecta supernaturalia; vel si circa naturalia, versantur tamen modo, quo naturaliter attingi non possunt. Secunda est, quod actus huius scientiæ non est formaliter discursivus, nam attingit obiectum immediate in se ipso, ideo que non cognoscit ex alio, licet in alio possit cognoscere, ut Deitatem in visione. Tertia est independencia à phantasmate, nam species illius scientiæ non abstrahuntur à sensibus, i.e. que non pendunt ab illis. Quarta est evidētia, nam hæc est de conceptu omnis scientiæ. Quinta denique est, quod hæc scientia semper debet esse in actu respectu alicuius suæ operationis, cum neque habeat dependentiam à phantasmate, neq; ullū impedimentum.

Nunc contra secundam conclusionem argues primo: Plures scientiæ naturales erant otiosæ in Virgine, nec decebant eius statum, scilicet Viatoris, neque ad eius Sanctitatem, & officium erant viles: Ego eas non habuit. Nego duas primas antecedentis partes, & tertiam distinguo: neque, &c. Erant viles utilitate simpliciter tali, concedo, secundum quid tali,

nego.

HE

nego. Et enim absolute, & simpleiter bene poterat Maria sine eis scientijs esse Sancta, excercere quæ munus Matris Dei, vt est certissimum; attamen secundum quid fuit necesse, eas habere scientias, vt scilicet hoc donum possibile puræ Creaturæ non deficeret Dei genitrici, atque vt hæc omni esset pulchritudine ornata; præcipue cum illæ scientiæ non opponantur statui Viatoris, vt patet in Adamo.

Argues secundo contra tertiam conclusiōnem: Quia Xptus habuit cognitionem supernaturalem beatificam, non habuit fidem infusam: Ergo quia Maria habuit scientiam supernaturalem infusam, non habuit fidem contra nos. Ulterius: Hæc scientia circa fidei mysteria est supernaturalis, & certissima: Ergo fides circa ea mysteria fuit otiosa in Virgine. Ad argumentum, nego consequentiam, & est disparitas, quia fides cum sit propria Viatorum videntium Deum per speculum, & in enigmate non est compatibilis cum visione Dei intuitiva propria Cōprehensorum, qualis fuit Xptus: at vero scientia supernaturalis abstractiva circa Trinitatem V. g. non est incompatibilis cum fide, nam actus illius scientiæ ntitur motivo evidētia; actus vero fidei divina revelatione:

Atque ideo ad id, quod additur, negatur consequentia.

DIS-